

40. Respondetur ex ipsa Magistri doctrina negando Consequentiam. Fides enim virtus theologica, etsi perficiat animæ potentiam secundum eius digniorem partem, sitque virtus simpliciter, perfectiorque virtutibus cardinalibus, non inde consequitur, quod in beatorum fede valeat morari. Evacuatur ergo fides in patria, quia non est perfectio potentie secundum statum patriæ, sed viæ, in quo intellectus potest à veritate deflectere, in viaque captivari. Nec tenet illud de virtutibus cardinalibus, quia præcipui actus earum perficiunt ipsas potentias secundum utrumque statum, viæ quippè, & patriæ; secus fides virtus theologica, cum solum potentiam perficiat secundum statum viæ, non patriæ.

41. Argues tertio: Magis opponitur habitus fidei deformitati peccati, quam supernæ beatitudinis perfectioni; sed habitus fidei non evacuatur per deformitatem peccati: ergo nec per beatitudinis supernæ assequutionem poterit fidei habitus evacuari.

42. Respondetur, quod si charitatis habitus accipiatur quatenus est gratia informatus, plus opponitur peccato, quam beatitudinis quia gratia, quæ informatur habitus charitatis, tollitur per peccatum, non per beatitudinem: Si verò accipiatur fides pro ipso habitu inclinante inducenteque ad credendum ea quæ non videntur, tunc plus opponitur beatitudini, quam peccato, quia per beatitudinem evacuatur, etsi per peccatum non auferatur; consequenterque non urget instantia.

43. Argues quarto: Sicut verum verò non repugnat; sic lumen lumini non opponitur; sed fidei habitus est lumen, sicut & beatitudo superna: igitur habitus fidei non repugnat, ut beatitudini supernæ associetur; sed quo pacto habitus fidei, supernaque beatitudo non repugnant associari, possunt invicem coherere: ergo habitus fidei non est ex quo debeat evacuari in patriâ.

44. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quavis enim verum verò, sive lumen lumini non opponatur, quatenus est de natura luminis; tamen prout habitus fidei est tale lumen, opponitur supernæ beatitudinis lumini; quia habet inseparabile ænigma, quo ordinat hominem ad cognoscendum non visum; secus lumen supernum gloriæ: Un de hoc adveniente lumine gloriæ, evacuatur lumen habitus fidei, cum tunc non per ænigmaticam visionem videat Deum beatus, sed per claram, & intuitivam visionem illum attingat. Quamobrem, necessariò lumen illud habitus fidei est evacuandum, eo quod lumen aliud omninò perfectius superveniat,

niat, quippè lumen gloriæ, omnia alia undequaque extinguens, & ebnuhilans lumina.

45. Argues quinto: Ubi verè desiderium adest, ibi spes virtus theologica proculdubiò morari valet; sed in fortunatissimâ beatorum sorte verè summum desiderium adest, iuxta illud 1. Petri cap. 1. vulgare affatum: *In quem desiderant Angeli prospicere*: igitur, quod spes virtus theologica in statu illo beatifico moretur, haud poterit inficiari.

46. Respondetur negando Consequentiam. Nam cum spe virtute theologica solum desiderium obtinendi non habitum coherere valet; secus desiderium de continuando bonum iam possessum; cum nulla ibi sit spes, sive expectatio non habiti. In beatorum ergo felicissimâ sorte non adest desiderium obtinendi non habitum, imò totius summi boni invenitur possessio; & ideo spes virtus theologica in statu patriæ penitus evacuatur. Tamen desiderium de continuando bonum iam possessum compatitur in gloriâ; de quo reverè Divus Petrus in suâ affatur Epistolâ.

47. Argues sexto: Quemadmodum infelicissima damnatorum fors non bene coheret cum faultissimo beatorum statu; sic spes virtus theologica cum desperatione non compatitur: ergo quia quemadmodum desperatio respicit damnatos; sic proportione servatâ, spes respicere debet beatos; sed necesse est desperationem locare in damnatis: ergo è contra, & spem virtutem theologicam ponere in beatis.

48. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando paritatem. Nam desperatio ideo coheret cum damnatorum sorte, quia maxime conducit ad malorum omnium congeriem, constituens illum infauftum lamentabilemque statum; at spes virtus theologica, attenda suâ formali ratione, non coheret cum summi boni possessione, cum illa necessariò exostulet huiusmodi boni expectati absentiam; sicque non compatitur spes virtus theologica cum summâ beatorum felicitate, sicut desperatio cum extremâ damnatorum miserandâ iacturâ.

49. Tertio ostendit Magister tertiam quæsitæ solutionis partem, videlicet, quod scientia destruetur in patriâ secundum actum, modum, & usum, quem modò habet in viâ; non verò secundum sui essentiam tolletur; quia charitatis, & cognitionis augmento potest scientia perfici in patriâ, quin entitative destruetur. Et ratio est; quia in viâ discursamus, intelligimus, & nostra conficimus ratiocinia

nia cum phantasmatis: ergo his eliminatis, poterit scientia viatorum perfecti in patriâ absque ullo sui essentiali dispendio; ipsaque manente quoad entitatem, Coelites per eam valent intueri Deum.

50. Sed oppones primò: Apostolum 1. Corinth. cap. 13. scribentem: *Sivè prophetia evacuabuntur, sivè lingua cessabunt, sivè scientia destruetur*; sed quod simpliciter destruitur, omninò evacuat: ergo si scientia destruetur in patriâ, non solum evacuabitur ibi quoad actum, modum, & usum; verum quoad habitum, & scientiam illius.

51. Respondetur negando Consequentiam. Quia Apostoli dictum benè integrum, & illæsum manet, quin beatorum scientia omninò destruetur in patriâ. Evacuatur enim secundum actum, modum, & usum, quem modò habet in via, & hoc intendit Apostolus; non verò secundum habitum, sive quoad eius tollitur essentiam, sed impotiùs ibi perficitur, & completur; cum charitatis, & cognitionis augmento possit scientia perfici in patriâ, absque eo quòd entitativè, secundum habitum destruetur, aut evacuetur.

52. Oppones secundò: Omnis scientia reverà consequitur per comparisonem causæ ad effectum, aut effectus ad causam, aut per discursum, sive ratiocinationem quandam; sed in patriâ non est scientia per comparisonem causæ ad effectum, aut effectus ad causam, aut per ratiocinationem, sive discursum: ergo quia scientia in patriâ omninò destruetur, & simpliciter evacuatur quoad actum, modum, & usum, necnon & entitatem, & habitum.

53. Respondetur, præfatam non premere instantiam, cum solum probet, scientiam evacuari in patriâ secundum actum, modum, & usum, quibus modò pollet in viâ. Quia pro hoc statu discursamus, intelligimus, & nostra perficimus ratiocinia, sive discursus cum phantasmatis; at verò in patriâ hæc omnia eliminantur incomoda, ipsaque viatorum scientia perficitur, & completur absque ullâ sui essentiali iacturâ; ita, ut illa manente quoad entitatem, & habitum, possint beati per eam Deum clarissimè intueri, quin necesse sit, ipsam evacuari, & destrui secundum entitatem, & habitum. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

54. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis declaratione, en tertium theoremata: *Ordinem charitatis, quem modò beati habent in patria, Christus Dominus, in quantum homo, in viatoris statu servavit.* Quod legitimè deducitur ex cuiusdam affectati dubii à Magistro in textus littera appositi responsione.

55. Ambigit ergò Magister: *An Christus Dominus, in quantum*

homo, charitatis ordinem iam præscriptum, in via servaverit? Et pronegante parte in hunc arguit modum: Si Christus Dominus, ut homo, charitatis ordinem servasset in via, tunc omnes homines sicut seipsum dilexisset; sicque & omnes salvos fieri voluisset; sed non omnes homines salvi facti sunt: ergo aut Christus Dominus aliquid optavit, quod non est assequutum, aut charitatis præscriptum ordinem non servavit in via; sed utrumque repugnat: ergo.

56. Respondet tamen Magister, & suâ assertum solutione firmat: Quòd Christus Dominus, ut homo, charitatis ordinem continuò servavit, qui modò à beatis servatur in patriâ; sed non illum, qui nunc servatur in via, cum geminatis imperfectionibus scaturire videatur. Nam Coelites in patriâ ita sunt divinæ voluntati addicti, ut nihil eis placeat, nisi quod Deo placet; atque adeò illos tantum diligunt sicut seipsum, quos Deus effectivè salvare vult.

57. Consentaneè hic Magistri doctrinæ, pro exactiori instantiæ solutione, dicimus, Christum Dominum tantum electos sicut seipsum dilexisse, eorumque salutem optasse, & solum illos salvari voluisse, quos sciebat Deum velle salvare. Undè, Christus Dominus, in quantum homo, ordinem charitatis, quem modò beati habent in patriâ, in viatoris statu amissim servavit.

58. Sed dices primò: Illos tantum dilexit Christus Dominus, in quantum homo, quos voluit salvos fieri; sed ex Divo Paulo 1. ad Timoth. cap. 2. *Ipse vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire*: ergo non solum electos sicut seipsum dilexit; verum & reprobos, quos sciebat Deum non velle salvare.

59. Respondetur cum Magistro, iuxta ea quæ diximus lib. 1. Sent. dist. 46. Divum Paulum non sic esse expendendum, Deum velle, ut omnes homines salvi fiant, & ad agnitionem veritatis veniant; sed omnes homines, qui salvi fiunt, Deo volente salvari, & ad agnitionem veritatis venire. Vel aliter, Deum velle omnes homines salvos fieri voluntate antecedente, non consequente. Similiter est dicendum de dilectione Christi Domini; quòd secundum voluntatem antecedentem omnes homines diligebat, quia omnes ad salutem pervenire cupiebat, quantum est ex se: At secundum voluntatem consequentem, quæ merita finalia hominum respicit, non omnes diligebat, nec omnes ad salutem pervenire cupiebat, sed eos tantum, quos Deum velle salvare sciebat.

60. Dices secundò: Maior in Christo Domino, quàm in nobis ipsi charitas eluxit; sed nos ex charitate diligimus non solum elec-

tos, verum & reprobos: igitur Christus Dominus omnes ex charitate habuit diligere, tam reprobos, quam electos: ergo non recte suam absoluit distinctionem Magister, dum in illius calce sustinet, quod Christus Dominus electos tantum sicut seipsum dilexerit, eorumque salutem optaverit.

61. Respondetur negando geminam consequentiam. Quia cum Christus Dominus, in quantum homo, servaverit in viatoris statu charitatis ordinem, quem modò beati habent in patriâ, & non illum, qui nunc servatur in viâ, eò quòd iteratis imperfectionibus scaturire videatur; solùm electos, & non reprobos, sicut seipsum dilexit, eorumque salutem optavit, & illos tantum salvari voluit, quos sciebat Deum velle salvare, etsi voluntate antecedente omnes dilexerit homines, quantum est ex se, quia omnes ad salutem pervenire exoptavit. Et hæc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

62. **Q**UÆSTIO 1. An charitas semel habita possit amitti? De quò, tom. 1. dist. 17. q. 7.

63. Quæstio 2. An gratia, & peccatum possint esse simul de potentiâ absolutâ Dei? De quò, tom. 1. dist. 17. q. 7.

64. Quæstio 3. An sit possibilis creatura perseverans in gratiâ in finem usque? De quò, tom. 1. dist. 44. q. 5.

65. Quæstio 4. An charitas amissa reviviscat per iustificationem sequentem cum æquali intensione? De quò, tom. 4. p. 1. dist. 14. q. 4.

66. Quæstio 5. Quid sit iustificatio, eiusque formalis ratio? De quò, tom. 2. dist. 26. q. 1.

67. Quæstio 6. An charitas habitualis sit donum aliquod creatum animæ rationali inhærens, & à Spiritu Sancto distinctum? De quò, tom. 1. dist. 14. q. 2.

68. Quæstio 7. Quomodò sit exponendum illud Apostoli: *Charitas nunquam excidit*? De quò, tom. 1. dist. 17. q. 7.

69. Quæstio 8. An aliquis ex prædestinatis possit damnari, aut aliquis ex reprobis salvari? De quò, tom. 1. dist. 40. q. 5.

70. Quæstio 9. An charitas viæ, & patriæ distinguatur specie? De quò, tom. 1. dist. 1. q. 6.

71. Quæstio 10. An Christus Dominus optaverit, omnes homines salvos fieri? De quò, tom. 1. dist. 45. q. 5.

Quæf.

72. Quæstio 11. An fides in patria evacuetur? De quò, hic dist.

24. q. 2.

73. Quæstio 12. An spes evacuetur in gloriâ? De quò, hic dist.

26. q. 3.

DE CHARITATE DEI, QUÆ DILIGIT homines.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-SECUNDÆ SYNOPSIS.

Non est unus amor, licet asserat ipse Magister.

Quo calet Omnipotens, & pius ardet homo.

Sic incipit: *Premiis adijciendum est.*

Sic terminat: *Quales facturus eos erat.*

1. **C**ONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de charitatis duratione; & hætenus de dilectione creata, qua Deum diligimus; sed in præsentī determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit: ergo in his distinctionibus non est proficissum connexionis filium.

2. Consequentia probatur: A dilectione creata ad increatam dilectionem rectus ac concinnus videtur consensus; sed Magister in superiori distinctione egit de duratione, sive charitatis existentia; & hætenus de dilectione creata, qua Deum diligimus: ergo dum in præsentī determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit, ordinatissimam servat connexionis methodum.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magister, qualiter eadem sit dilectio, qua nos Deum diligimus, & ipse nos diligit. In secunda verò statuit, dilectionem Dei nec magis, nec minus in se suscipere posse. In tertia autem, & ultima declarat, quare Deus simpliciter ab æterno ipsos haud dilexerit reprobos.

4. **PRO PRIMÆ** igitur distinctionis partis ostensione, primum pro-